29T ENGL

2019

ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 Section A (Reading Skill)	10
Q. Nos. 2, 3 & 4 Section B (Advanced Writing Skills)	25
Q. Nos. 5, 6, 7, 8 & 9 Section C (Grammar)	20
Q. Nos. 10, 11, 12, 13, 14, 15 & 16 Section D (Text books)	45
	Total = 100

Contd.

SECTION A

(Reading Skill : 10 Marks)

1. Read the following passage carefully :

It is a disturbing fact that today many different kinds of wild animals throughout the world are in danger of extinction. The reasons for this are many and varied, but we must largely blame pollution, pesticides, the disturbance of the animals' natural environment and man's greed and thoughtlessness.

Industry has grown enormously, and it has become common practice for factories to dispose of waste matter in streams and rivers, causing great loss of river life. Modern agricultural methods include the use of pesticides which effectively control insects classified as pests, but which also destroy many that are not. An increase in population has meant more building and with it the destruction of much of the countryside that provides habitat for wild animals. To satisfy man's selfish desires the polar bear in North America is under threat, hunted by sportsmen; in Borneo and Sumatra the orang-utan has become part of a smuggling racket; in South America the chinchilla is almost extinct because its fur is in demand; whales are massacred world-wide for the oil and the food they yield. These are only a few of the species under threat.

But the problem is receiving world-wide recognition, and some action is being taken. To name a few examples — sewage pollution in the river Thames has been greatly reduced; a ban on trading in some furs has been agreed; and organizations like Friends of the Earth do valuable work in this deserving cause.

On the basis of your reading of the passage answer the following questions :

(a) Cite the reasons as to why some species of wild animals are on the verge of extinction. 2

(b) What has brought about the destruction of much of the countryside ? 1

(c) Why are the polar bear and the whales under threat ? 2

(d) Which animal is hunted for its fur ? 1

(e) Mention the ways in which wild life is currently helped. 2

(f) Give the adjective form of 'habitat'. 1

(*g*) Find a word in the passage which means "a great slaughter". 1

SECTION B

(Advanced Writing Skills : 25 Marks)

2. Water is precious and each one of us must stop its wastage. Prepare a poster in not more than **50** words urging people to employ various methods of rain-water harvesting in their own locality. 5

OR

Write a classified advertisement for the 'Lost and Found' column of a local newspaper stating the loss of your cell phone while travelling in the local bus. You are Anwesha / Abhilash. (*Word Limit* : **50** words) 5

3. Your school has recently celebrated "Tree Plantation Week" organizing a number of inter-school competitions highlighting the ecological balance. As the Secretary of the Eco-Club of your school, prepare a report in **100-125** words, suitable to be published in your school magazine. You are Nilim/Nilima. 10

OR

Your District Administration has celebrated *Silpi Divas* at the District Library auditorium recently. Prepare a report on it in **100-125** words to be published in "The Assam Tribune". 10

4. You are Asha / Amit. You have seen an advertisement for the post of a Sales Executive in a reputed company. Write an application, along with your detailed resume, to the Regional Director of the company in response to the advertisement applying for the post. 10

OR

You are Aruna / Arun living in Amolapatty, Sivasagar. Write a letter to the Editor of "The Sentinel" drawing the attention of the concerned authority to the poor condition of water supply in your locality. 10

SECTION C

(Grammar : 20 Marks)

5. Change the form of the narration in the following sentences : $2 \times 2 = 4$

(*a*) Reena said to the boy, "What's the matter ? Why are you crying ? Be cheerful."

(*b*) The customer inquired if he could get a garden-roller in that shop. The assistant respectfully replied that he would get it in the hardware department.

6. Change the voice of ***any three*** of the following sentences : 3×1=3

(*a*) Drive the car slowly.

(*b*) I am writing a letter now.

(*c*) We should not encourage indiscipline.

(*d*) Who wrote the Ramayana ?

(*e*) Promises should be kept.

(*f*) He will be forgotten in a few years.

7. Rewrite ***any five*** of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct tense forms : 5×1=5

(*a*) I met him while (go) to his office.

(b) They (live) in this place since 1970.

(c) The train (leave) before I reached the station.

(d) I wish I (be) a bird !

(e) Your letter (reach) me yesterday.

(f) He (make) a doll now.

8. Rewrite *any four* of the following sentences filling in the blanks with appropriate prepositions : 4×1=4

(a) What is the time ________ your watch now ?

(b) The students of this college have free access ________ the Principal.

(c) You should take proper care ________ your books.

(d) A sage has no desire ________ material wealth.

(e) India is rich ________ minerals.

(f) He is very particular ________ his health.

(g) I did that without any malice ________ you.

9. Rewrite *any four* of the sentences as directed :

4×1=4

(a) Your hair is very lovely.

(Make it an exclamatory sentence)

(b) The Bhupen Hazarika Xetu at Dhola Sadiya is the longest bridge in India.

(Change it into positive degree)

(c) I tried every plan.

(Make it negative without changing the meaning)

(d) He wants me to help him.

(Make it a complex sentence)

(*e*) The enemy fled as soon as they saw us.

(*Make it a compound sentence*)

(*f*) A stone that is rolling gathers no moss.

(*Make it a simple sentence*)

SECTION D

(Text books : 45 Marks)

10. Read *one* of the following extracts and answer the questions that follow :

(*a*) "Therefore, on every morrow, are we wreathing
A flowery band to bind us to the earth,
Spite of despondence, of the inhuman dearth
Of noble natures, of the gloomy days,
Of all the unhealthy and o'er-darkened ways
Made for our searching : yes, in spite of all,
Some shape of beauty moves away the pall
From our dark spirits."

Questions :

(i) What do we do everyday ? 1

(ii) What removes the pall from the dark spirits ? 1

(iii) What is the message expressed in these lines ? 2

OR

(b) "Driving from parent's
home to Cochin last Friday
morning, I saw my mother,
beside me,
doze, open mouthed, her face
ashen like that
of a corpse..."

Questions :

(i) Where was the speaker driving to ? 1

(ii) What did she notice when her mother sat beside her ? 1

(iii) Find two words from the passage that mean 'sleep lightly' and 'dead body'. 1

(iv) Why was her mother's face like that of a corpse ? 1

11. Answer *any three* of the following questions in 30-40 words : 3×2=6

(i) How did the travellers on the highways react to the roadside stand ?

(ii) What, according to Keats, makes human beings love life in spite of all its problems and miseries ?

(iii) Why quietness would be an exotic moment for the speaker in 'Keeping Quiet' ?

(iv) What is Pablo Neruda's opinion about different kinds of wars ?

(*v*) What is the significance of the parting words of the speaker and her smile in 'My Mother at Sixty-six'?

12. Answer *any five* of the following questions : 5×1=5

(*a*) What is the name of the river mentioned in "The Last Lesson"?

(*b*) Where does Saheb originally hail from?

(*c*) Which country had developed synthetic indigo?

(*d*) Where did Gandhi stay in Muzzafarpur?

(*e*) Who is Darek?

(*f*) What did Sophie dream of?

(*g*) Name the book from which "Memoirs of a Chota Sahib" is taken.

13. Answer *any five* in 30-40 words : 5×2=10

(*a*) What words did M. Hamel write on the blackboard before dismissing the last class? What did they mean?

(b) What would Franz love to do on that sunny morning instead of going to school ?

(c) What is the actual name of Saheb ? What does it signify ?

(d) How was a solution to the problem of indigo share-croppers of Champaran found ?

(e) Why didn't Sophie want Jansie to know about her story with Danny ?

(f) Give a brief description of the Peacock Island.

(g) What is a *marboat* and how is it operated ?

14. Answer *any one* of the following questions in 80-100 words : 1×5=5

(a) Describe the character of Sophie's father and the role played by him in the story "Going Places".

OR

(b) Describe the exploitation of the indigo sharecroppers by the English landlords. How did Gandhi help them to get an honourable settlement ?

15. Answer *any one* of the following questions in **125-150** words : $1\times7=7$

(*a*) Write a character-sketch of Dr. Sadao Hoki as depicted in "The Enemy".

OR

(*b*) "Though both Mr. Lamb and Derry suffer from a physical disability, their attitude to life is different." Justify the relevance of this statement with reference to the story "On the Face of it".

16. Answer *any four* of the following questions in **30-40** words : $4\times2=8$

(*a*) What did the Maharaja decide to do when he remembered the astrologer's prediction ?

(*b*) Who was Hana ? What did she notice coming out of the mist ?

(*c*) How did Derry get his face burnt ?

(d) Why was Zitkala Sa in tears on the first day in the land of apples ?

(e) What is the meaning of 'Domahi' ? What do people usually have for lunch on that day ?

(f) How is the delicacy 'Sunga-pitha' prepared ?

———×———

2019

GEOGRAPHY

(Theory)

Full Marks : 70

Pass Marks : 21

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 & Q. No. 2 carry 1 mark each	1×8 = 8
Q. No. 3 (a to j) carries 2 marks each	2×10 = 20
Q. No. 4 (a to j) carries 3 marks each (any nine)	3×9 = 27
Q. No. 5 (a to d) carries 5 marks each (any three)	5×3 = 15
	Total = 70

1. Choose the correct answer from the *four* alternatives given below : 1×4=4

তলত দিয়া *চাৰিটা* বিকল্প উত্তৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) Which of the two seas/oceans are connected by the Suez Canal ?

তলৰ কোন দুখন সাগৰ/মহাসাগৰ চুয়েজ খালে সংযোগ কৰিছে ?

(i) Mediterranean Sea and Red Sea

ভূমধ্য সাগৰ আৰু লোহিত সাগৰ

(ii) Altantic Ocean and Pacific Ocean

আটলান্টিক মহাসাগৰ আৰু প্ৰশান্ত মহাসাগৰ

(iii) Caspian Sea and Mediterranean Sea

কাস্পিয়ান সাগৰ আৰু ভূমধ্য সাগৰ

(iv) Caspian Sea and Black Sea

কাস্পিয়ান সাগৰ আৰু কৃষ্ণ সাগৰ

(b) Jamshedpur is an example of which type of town/city ?

জামছেদপুৰ কোনবিধ নগৰ/মহানগৰৰ উদাহৰণ ?

(i) Commerical city / বাণিজ্যিক মহানগৰ

(ii) Industrial city / ঔদ্যোগিক মহানগৰ

(iii) Mineral town / খনিজাত নগৰ

(iv) Administrative town / প্ৰশাসনিক নগৰ

(c) Which state is ranked first in tea production in India ?

চাহ উৎপাদনত ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যক প্ৰথম স্থান দিয়া হৈছে ?

(d) Which country has the largest road network in the world ?

কোনখন দেশত পৃথিবীৰ ভিতৰত সবাতোকৈ বৃহৎ পথ সংযোগ ব্যৱস্থা আছে ?

2. Answer very briefly on : 1×4=4

অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা ঃ

(a) What is the full form of NHAI ?

NHAI ৰ সম্পূৰ্ণ নাম কি ?

(b) Write the name of a disease caused by water pollution.

পানী প্ৰদূষণৰ দ্বাৰা সৃষ্টি হোৱা এবিধ বেমাৰৰ নাম লিখা।

(c) Where the Rengma Hill is situated ?

ৰেংমা পাহাৰ ক'ত অৱস্থিত ?

(d) In which district the literacy rate is highest in Assam as per the census 2011 ?

অসমৰ কোনখন জিলাত সাক্ষৰতাৰ হাৰ ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি সৰ্বাধিক ?

3. Answer in brief : 2×10=20

চমু উত্তৰ দিয়া ঃ

(a) What do you mean by Environmental determinism ?

পৰিৱেশ নিয়ন্ত্ৰণবাদ বুলিলে কি বুজা ?

(b) What are the problems of human settlement in developing countries ?

উন্নয়নশীল দেশসমূহত মানৱ বসতিৰ সমস্যাবোৰ কি কি ?

(c) Write *two* socio-economic factors responsible for distribution of population.

জনসংখ্যা বিতৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা *দুটা* আৰ্থসামাজিক উপাদানৰ নাম লিখা।

(d) Why India is called a land of villages ? Justify.

ভাৰতক কিয় গ্ৰাম্যভূমি বুলি কোৱা হয় ? ইয়াৰ সত্যতা নিৰূপণ কৰা।

(e) What are the *two* bases of Indian migration ?

ভাৰতৰ প্ৰব্ৰজনৰ ভিত্তি *দুটা* কি কি ?

(f) Write a note on cotton cultivation in India.

ভাৰতৰ কপাহ খেতিৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(g) What are the contributions of India in World Trade ?

বিশ্ব বাণিজ্যত ভাৰতৰ বৰঙণি কি ?

(h) Discuss the environmental pollution caused by solid wastes.

গোটা আৱৰ্জনাৰ বাবে হোৱা পাৰিপাৰ্শ্বিক প্ৰদূষণৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(i) What is the average length and breadth of the plain of the Brahmaputra Valley ?

ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ ভৈয়াম অঞ্চলৰ গড় দৈৰ্ঘ্য আৰু প্ৰস্থ কিমান ?

(*j*) Write about the causes of population increase in Assam.

অসমৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ কাৰণসমূহ লিখা।

4. Answer the following questions in about 100 words each : (*any nine*) 3×9=27

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ 100টা শব্দৰ ভিতৰত দিয়া ঃ *(যিকোনো নটা)*

(*a*) Write about the significance of age–sex pyramid.

বয়স-লিংগ পিৰামিডৰ তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।

(*b*) What are the differences between secondary and tertiary activities ?

দ্বিতীয়ক আৰু তৃতীয়ক বৃত্তিৰ মাজত পাৰ্থক্য কি ?

(*c*) Write about the North Atlantic Sea Route.

উত্তৰ আটলান্টিক সাগৰীয় পথৰ বিষয়ে লিখা।

(*d*) Why the water transport is cheaper than other modes of transport ?

কিয় জলপৰিবহন আন পৰিবহন ব্যৱস্থাতকৈ সস্তীয়া ?

(*e*) On the basis of function, classify the towns.

প্ৰকাৰ্যৰ ভিত্তিত নগৰ সমূহৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা।

(*f*) Describe various types of road transport in India.

ভাৰতৰ বিভিন্ন ধৰণৰ পথ পৰিবহণৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Classify wasteland according to National Remote Sensing Agency.

ৰাষ্ট্ৰীয় দূৰ সংবেদী অভিকৰণৰ মতে পতিত ভূমিৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা।

(h) Write the importance of silk industry of Assam.

অসমৰ পাট উদ্যোগৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে লিখা।

(i) What are the main problems of Rail Transport in Assam ?

অসমৰ ৰেল পৰিবহণৰ প্ৰধান সমস্যা সমূহ কি কি ?

(j) How are the countries classified on the basis of human development index ?

মানৱ উন্নয়নৰ সূচকৰ ভেটিত কেনেদৰে দেশবোৰক শ্ৰেণীবিভাজন কৰা হৈছে ?

5. Answer the following questions : *(any three)* 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া ঃ *(যিকোনো তিনিটা)*

(a) Discuss the Geographical factors affecting the distribution of population.

জনসংখ্যা বিতৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা ভৌগোলিক কাৰকসমূহৰ বিষয়ে লিখা।

(b) Discuss the factors of tourist attractions.

পৰ্যটক আকৰ্ষণ কৰা কাৰকসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the main problems of agriculture in India.

ভাৰতৰ কৃষিৰ প্ৰধান সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Draw an outline map of India and mark the following therein.

ভাৰতৰ পৰিসীমা দেখুৱাই এখন মানচিত্ৰ অঙ্কন কৰা আৰু তাত তলত দিয়া সমূহ বহুওৱা।

(i) *Two* port cities

দুখন বন্দৰ নগৰ

(ii) *Two* oil refineries

দুটা তেল শোধনাগাৰ।

———×———

29T HIST

2019

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×12 = 24
Q. No. 3 carries 4 marks each	4×10 = 40
Q. No. 4 carries 6 marks each	6×3 = 18
Q. No. 5 carries 6 marks each	6×1 = 6
	Total =100

Contd.

1. Answer the following questions : 1×12=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Who was Alexander Cunningham ? 1

আলেকজেণ্ডাৰ কানিংহাম কোন আছিল ?

(ii) Name the most powerful *mahajandapada* in India between the sixth and the fourth centuries BCE. 1

খ্ৰীষ্টপূৰ্ব ষষ্ঠ আৰু চতুৰ্থ শতিকাৰ ভিতৰত থকা ভাৰতৰ সকলোতকৈ শক্তিশালী মহাজনপদখনৰ নাম লিখা।

(iii) Who was the best known ruler of the Satavahana dynasty ? 1

সাতবাহন ৰাজবংশৰ শ্ৰেষ্ঠ বুলি জনাজাত শাসককৰ্তাজন কোন আছিল ?

(iv) Name *any one* of the *Tipitaka*. 1

তিপিটকৰ *যিকোনো এখনৰ* নাম লিখা।

(v) Who was the first British Commissioner of Assam ? 1

অসমৰ প্ৰথমজন বৃটিছ আয়ুক্ত (কমিচনাৰ) কোন আছিল ?

(vi) Name the Sultan of Delhi when Ibn Battuta visited India ? 1

ইবন বটুটাৰ ভাৰত ভ্ৰমণৰ সময়ত দিল্লীৰ চুলতান কোন আছিল লিখা।

(vii) Who was called *'Muquaddam'* ? 1

'মুকাদ্দাম' বুলি কাক কোৱা হৈছিল ?

(viii) Name the author of *Badshah Nama.* 1

'বাদশ্বাহ্ নামা'ৰ লিখকজনৰ নাম লিখা।

(ix) Which revenue system was introduced by the East India Company in the Bombay Deccan ? 1

ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানিয়ে বোম্বাই দাক্ষিণাত্যত কোনটো ৰাজহ ব্যৱস্থা প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল ?

(x) Where did Konwar Singh lead the rebels during the revolt of 1857 ? 1

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহৰ সময়ত কোঁৱৰ সিঙে বিদ্ৰোহীসকলক ক'ত নেতৃত্ব প্ৰদান কৰিছিল ?

(xi) Which was the third major movement against the British rule launched by Mahatma Gandhi ? 1

মহাত্মা গান্ধীয়ে বৃটিছ শাসনৰ বিৰুদ্ধে চলোৱা তৃতীয়টো বৃহৎ আন্দোলন কি আছিল ?

(xii) By which name Khan Abdul Ghaffar Khan was known ? 1

খান আব্দুল গফৰ খান কি নামেৰে জনাজাত হৈছিল ?

2. Answer the following questions in brief : 2×12=24

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ লিখা।

(i) How is the lower town different from the citadel in the towns of the Indus Valley Civilisation ? 2

সিন্ধু উপত্যকাৰ সভ্যতাৰ নগৰসমূহত দুৰ্গ নগৰ নামনিৰ নগৰতকৈ কেনেদৰে পৃথক আছিল ?

(ii) What was an *Agrahara* ? 2

'অগ্ৰহাৰ' কি আছিল ?

(iii) Name the *two* dynasties who were immediate successors to the Mauryas. ? 2

মৌৰ্যসকলৰ পিছতে ক্ষমতাধিষ্ঠিত হোৱা ৰাজবংশ *দুটাৰ* নাম লিখা।

(iv) Mention *two* peasants uprising of Assam in the nineteenth century. 2

ঊনবিংশ শতিকাত অসমত সংঘটিত *দুটা* কৃষক বিদ্ৰোহৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(v) Name *any two* Sufi saints of Medieval India. 2

মধ্যযুগৰ ভাৰতৰ *যিকোনো দুজন* চুফী সন্তপুৰুষৰ নাম লিখা।

(vi) What do you understand by 'Jama' and 'Hasil' ? 2

'জমা' আৰু 'হাছিল' মানে কি বুজা ?

(vii) Mention *two* artisanal tasks which were dependent on female labour in India in the sixteenth-seventeenth centuries. 2

ষষ্ঠদশ-সপ্তদশ শতিকাত ভাৰতত মহিলাৰ শ্ৰমৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল *দুটা* হস্তশিল্পৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(viii) Name *two* capital cities developed by the Mughal emperors. 2

মোগল সম্ৰাটসকলে গঢ়ি তোলা *দুখন* ৰাজধানী নগৰৰ নাম লিখা।

(ix) What was the 'Fifth report' ? 2

'পঞ্চম প্ৰতিবেদন' কি আছিল ?

(x) Write *any two* programmes of the Non Cooperation Movement. 2

অসহযোগ আন্দোলনৰ *যিকোনো দুটা* কাৰ্যসূচী লিখা।

(xi) Who called for 'Direct Action' and which day was chosen for it? 2

কোনে 'প্ৰত্যক্ষ সংগ্ৰাম'ৰ আহ্বান জানাইছিল আৰু ইয়াৰ বাবে কোনটো দিন বাছি লোৱা হৈছিল ?

(xii) Name any two representatives of Indian National Congress who played particularly important role in the Constitutent Assembly of India. 2

ভাৰতৰ সংবিধান সভাত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰা ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ *যিকোনো দুজন* সদস্যৰ নাম লিখা।

3. Answer the following questions : *(any ten)* 4×10=40

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : *(যিকোনো দহটা)*

(i) What were the basic features of the Great Bath found in Mohenjodaro? 4

মহেঞ্জোদাৰোত উদ্ধাৰ হোৱা বৃহৎ স্নানাগাৰটোৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি আছিল ?

(ii) Explain the limitations of the inscriptional evidences. 4

লিপিসমূহৰ সাক্ষ্যৰ সীমাবদ্ধতা সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) What were the ideal occupations suggested by the Dharmasutras and Dharmashastras for the four *varnas*? 4

ধৰ্মশাস্ত্ৰ আৰু ধৰ্মসূত্ৰসমূহে বিধান দিয়া চাৰিওটা বৰ্ণৰ আদৰ্শ বৃত্তিসমূহ কি কি আছিল ?

(iv) Write briefly about the remains of ancient temples of Assam. 4

অসমৰ প্ৰাচীনকালৰ মন্দিৰসমূহৰ অৱশিষ্টবোৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(v) What did Bernier state regarding land ownership in India ? 4

ভাৰতত মাটিৰ মালিকীস্বত্বৰ বিষয়ে বাৰ্নিয়াৰে কি মত প্ৰকাশ কৰিছিল ?

(vi) Who was Baba Guru Nanak ? What were his basic religious principles ? 1+3=4

গুৰু নানক কোন আছিল ? তেওঁৰ মূল ধৰ্মীয় নীতিসমূহ কি কি আছিল ?

(vii) How did the Paharias use the forests for their livelihood ? 4

পাহাৰীয়াসকলে জীৱিকা নিৰ্বাহৰ বাবে কেনেকৈ অৰণ্যবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

(viii) How did the annexation of Oudh to the British Empire affect the Taluqdars there ? 4

অযোধ্যা ৰাজ্যখন বৃটিছ সাম্ৰাজ্যত চামিলকৰণে তাৰ তালুকদাৰসকলক কেনেকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছিল ?

(ix) Who was Lord Irwin ? What were the terms of the Gandhi-Irwin Pact ? 1+3=4

লৰ্ড আৰউইন কোন আছিল ? গান্ধী-আৰউইন চুক্তিৰ চৰ্তবোৰ কি কি আছিল ?

(x) In which year was the Survey of India established ? How did the maps prepared during the colonial times reflect the bias of the British rulers ? 1+3=4

ভাৰতৰ জৰীপ বিভাগ (চাৰ্ভে অৱ ইণ্ডিয়া) কোন চনত স্থাপন কৰা হৈছিল ? ঔপনিবেশিক কালত প্ৰস্তুত কৰা মানচিত্ৰসমূহে বৃটিছ শাসকবৰ্গৰ পক্ষপাতিত্ব কেনেদৰে প্ৰতিফলিত কৰিছিল ?

(xi) Explain the importance of the *Buranjis.* 4

বুৰঞ্জীবোৰৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(xii) Who introduced *Jharoka Darshan* ? How was it performed ? 1+3=4

'ঝৰোকা দৰ্শন' কোনে আৰম্ভ কৰিছিল ? ইয়াক কেনেকৈ পালন কৰা হৈছিল ?

(xiii) What arguments were put forward by the members of the Constituent Assembly in favour of a strong Central Government ?

সংবিধান সভাৰ সদস্যসকলে এখন শক্তিশালী কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সপক্ষে কি কি যুক্তি দাঙি ধৰিছিল ? 4

4. Read the given passages carefully and answer the questions that follow : *(Answer any three)* 6×3=18

তলত দিয়া উদ্ধৃতি খণ্ডসমূহ মনোযোগেৰে পঢ়ি প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
(যিকোনো তিনিটা খণ্ডৰ উত্তৰ দিয়া)

(a) "The most important idea in Jainism is that the entire world is animated : even stones, rocks and water have life. Non-injury to living beings, especially to humans, animals, plants and insects is central to Jaina philosophy. In fact the principle of ahimsa, emphasized within Jainism, has left its mark on Indian thinking as a whole. According to Jaina teachings, the cycle of birth and rebirth is shaped through karma. Asceticism and penance are required to free oneself from the cycle of karma. This can be achieved only by renouncing the world ; therefore, monastic existence is a necessary condition of salvation. Jaina monks and nuns took five vows: to abstain from killing , stealing and lying, to observe celibacy ; and to abstain from possessing property."

(i) What is central to Jaina philosophy ? 1

(ii) Mention *two* vows taken by Jaina monks and nuns. 2

(iii) How karma and salvation are related to each other ? 3

"জৈন ধৰ্মৰ মূল ধাৰণা হ'ল যে, সমগ্ৰ বিশ্বখনেই জীৱন্ত, আনকি শিল, পাথৰ, পানী—আটাইৰে প্ৰাণ আছে আৰু মানুহ, পশু, উদ্ভিদ, পোক পৰুৱাকে আদি কৰি সকলো প্ৰাণীক আঘাত কৰাৰ পৰা বিৰত থকাটোহে হ'ল জৈনধৰ্মৰ মূলমন্ত্ৰ। বাস্তৱিকতে, জৈন ধৰ্মৰ অন্তৰ্গত অহিংসা নীতিৰ নিৰ্দেশ সমূহে সামগ্ৰিকভাবে ভাৰতীয় চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত এটা গভীৰ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। জৈন দীক্ষামতে, কৰ্মই জন্ম আৰু পুনৰ জন্মৰ কালচক্ৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে। কৰ্মৰ চক্ৰৱৎ আৱৰ্তনৰ পৰা মুক্তি পাবলৈ হ'লে বৈৰাগ্য আৰু কৃচ্ছ্ৰসাধনৰ প্ৰয়োজন হয়। এইবোৰ কৰিবলৈ হ'লে সংসাৰ ত্যাগ কৰিব লাগিব। এনেদৰে নিৰ্বাণ লাভ কৰিবলৈ হ'লে উদাসীন সন্ন্যাসী জীৱন যাপনৰ অতীব আৱশ্যক। জৈন ভিক্ষু আৰু ভিক্ষুণীসকলে যি পাঁচটা অংগীকাৰ কৰে, সেইকেইটা হ'ল—জীৱহত্যাৰ পৰা আঁতৰি থকা, চুৰ নকৰা, মিছা কথা নোকোৱা, ব্ৰহ্মচৰ্য পালন কৰা আৰু সম্পত্তি ৰখাৰ পৰা নিজকে বিৰত ৰখা।"

(i) জৈন দৰ্শনৰ মূলমন্ত্ৰ কি ? 1

(ii) জৈন ভিক্ষু আৰু ভিক্ষুণীসকলে গ্ৰহণ কৰা দুটা অংগীকাৰ উল্লেখ কৰা। 2

(iii) কৰ্ম আৰু নিৰ্বাণ লাভ কাৰ্য কেনেকৈ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কযুক্ত ? 3

(b) "By the first century CE, there is evidence of changes in Buddhist ideas and practices. Early Buddhist teachings have given importance to self-effort in achieving *nibbana*. Besides, the Buddha was regarded as a human being who attained enlightenment and *nibbana* through his own efforts. However, gradually the idea of a savior emerged. It was believed that he was one of who could ensure salvation. Simultaneously, the concept of Bodhisatta also developed. Bodhisattas were perceived as deeply compassionate beings who accumulated merit through their efforts but used this not to attain *nibbana* and thereby abandon the world, but to help others. The worship of the images of the Buddha and Bodhisattas became an important part of this tradition"

(i) When did changes in Buddhism occur ? 1

(ii) Who were the Bodhisattas ? 2

(iii) What changes did take place in Buddhism ? 3

"খ্ৰীষ্টীয় প্ৰথম শতিকালৈকে বৌদ্ধ ধৰ্মৰ ধাৰণা আৰু ক্ৰিয়াকাণ্ডৰ ভালেমান পৰিৱৰ্তন ঘটাৰ প্ৰমাণ পোৱা যায়। প্ৰাৰম্ভিক কালৰ বৌদ্ধ ধৰ্মীয় শিক্ষাই নিৰ্বাণ লাভৰ ক্ষেত্ৰত নিজৰ

প্ৰচেষ্টাৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। তদুপৰি, বুদ্ধকো এজন ব্যক্তি হিচাপে ধৰি তেওঁ স্বকীয় প্ৰচেষ্টাত জ্ঞান আৰু নিৰ্বাণ লাভ কৰিছিল বুলি বিশ্বাস কৰা হৈছিল। অৱশ্যে, লাহে লাহে, এজন ত্ৰাণকৰ্তাৰ ধাৰণা এটাৰ উদ্ভৱ হ'ল। তেৱেঁই মুক্তিলাভ নিশ্চিত কৰিব পাৰে বুলি বিশ্বাস কৰিবলৈ লোৱা হ'ল। একে সময়তে বোধিসত্ত্বৰ ধাৰণাটোও গঢ়ি উঠিল। অতিশয় দয়ালু বুলি পৰিচিত বোধিসত্ত্বসকলে নিজ প্ৰচেষ্টাত বহুতো সৎগুণৰ অধিকাৰী হৈছিল। কিন্তু পুঞ্জীভূত সৎগুণসমূহৰ দ্বাৰা নিৰ্বাণ লাভ কৰি পৃথিৱী এৰি যোৱাতকৈ ইয়াক তেওঁলোকে আনক সহায় কৰাতহে ব্যয় কৰা উচিত বুলি বোধ কৰিছিল—সময়ত বুদ্ধ আৰু বোধিসত্ত্বৰ মূৰ্তি পূজা নব্য বৌদ্ধ ধৰ্মৰ এটা আৱশ্যকীয় পৰম্পৰাত পৰিণত হৈছিলগৈ।"

(i) বৌদ্ধধৰ্মত কেতিয়া পৰিৱৰ্তন সংঘটিত হৈছিল ? 1

(ii) বোধিসত্ত্বসকল কোন আছিল ? 2

(iii) বৌদ্ধধৰ্মত কেনে ধৰণৰ পৰিৱৰ্তন সংঘটিত হৈছিল ? 3

(c) "Krishnadeva Raya's rule was characterized by expansion and consolidation. This was the time when the land between the Tungabhadra and the Krishna rivers (the Raichur doab) was acquired (1512), the rulers of Orissa were subdued (1514) and severe defeats were inflicted on the Sultan of Bijapur (1520). Although the kingdom remained in a constant state of military preparedness, it flourished under conditions of unparalleled peace and prosperity. Krishnadeva Raya is credited with building some fine temples and adding impressive *gopurams* to many important south Indian temples. He also founded a suburban township near Vijaynagara called Nagalapuram after his mother. Some of the most detailed descriptions of Vijaynagara came from his time or just after."

(i) Where was the Raichur doab ? 1

(ii) What did Krishnadeva Raya build in his empire ? 2

(iii) How did the king expand his empire ? 3

"সাম্ৰাজ্য বিস্তাৰ আৰু সুদৃঢ়কৰণ কৃষ্ণদেৱ ৰায়ৰ শাসনৰ বৈশিষ্ট্য আছিল। এইসময়তে তুংগভদ্ৰা আৰু কৃষ্ণা নদীৰ মাজৰ ভূখণ্ড (ৰায়চুড় দোৱাব) অধিকাৰ কৰা হৈছিল (১৫১২), উৰিষ্যাৰ শাসনকৰ্তা সকলকো বশ কৰা হৈছিল (১৫১৪) আৰু কেইবাবাৰো বিজাপুৰৰ চুলতানক শোচনীয়ভাৱে পৰাজিত কৰা হৈছিল (১৫২০)। ৰাজ্যখন সামৰিকভাৱে সদা সম্ভম হৈ আছিল যদিও এক অতুলনীয় শান্তি আৰু সমৃদ্ধিশালী অৱস্থাৰে ইয়াৰ জয়জয়

ময়ময় হৈছিল। কৃষ্ণদেৱ ৰায়ক কিছুমান সুন্দৰ মন্দিৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ লগতে পূৰ্বৰ বহু দক্ষিণ ভাৰতীয় মন্দিৰত আকৰ্ষণীয় গ'পুৰম তৈয়াৰ কৰাৰ বাবে কৃতিত্ব প্ৰদান কৰা হয়। তেওঁ তেওঁৰ মাতৃৰ নামানুসাৰে বিজয়নগৰৰ সমীপতে নাগালাপুৰম নামে এখন উপকণ্ঠীয় নগৰ নিৰ্মাণ কৰাইছিল। বিজয়নগৰ সম্পৰ্কীয় বহু বিস্তৃত বিৱৰণ তেওঁৰ ৰাজত্বকালৰ পৰা অথবা তাৰ ঠিক পৰৱৰ্তীকালৰ পৰা পোৱা যায়।"

(i) ৰায়চুড় দোৱাব ক'ত আছিল ? 1

(ii) কৃষ্ণদেৱ ৰায়ে তেওঁৰ সাম্ৰাজ্যত কি কি নিৰ্মাণ কৰাইছিল ? 2

(iii) ৰজাজনে কেনেদৰে তেওঁৰ সাম্ৰাজ্য বিস্তাৰ কৰিছিল ? 3

(d) "Temple building in the region had a long history going back to dynasties such as the Pallavas, Chalukyas, Hoyasalas and Cholas. Rulers very often encouraged temple building as a means of associating themselves with the divine—often the deity was explicitly or implicitly identified with the king. Temples also functioned as centres of learning. Besides, rulers and others often granted land and other resources for the maintenance of temples. Consequently, temples developed as significant religious, social, cultural and economic centres. From the point of view of the rulers, constructing, repairing and maintaining temples were important means of winning support and recognition for their power, wealth and property."

(i) In which region did the dynasties such as the Pallavas, Cholas etc. rule ? 1

(ii) Why did the rulers build temples ? 2

(iii) What was the importance of the temples ? 3

"পল্লৱ, চালুক্য, হয়চোল আৰু চোল ৰাজবংশৰ দিনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি এই অঞ্চলত মন্দিৰ নিৰ্মাণৰ এক দীৰ্ঘ ইতিহাস আছিল। ঐশ্বৰিক শক্তিৰ লগত নিজকে জড়িত কৰি ৰখাৰ এক উপায় হিচাপে শাসকবৰ্গই খুব সঘনে মন্দিৰ নিৰ্মাণৰ প্ৰতি উৎসাহ যোগাইছিল। আৰাধ্য দেৱতাজনক প্ৰায়ে প্ৰকাশ্যে অথবা প্ৰতীকীৰূপত ৰজাজনৰ ৰূপত চিহ্নিত কৰা হৈছিল। মন্দিৰবোৰে শৈক্ষিক কেন্দ্ৰৰূপেও কাম কৰিছিল। তদুপৰি প্ৰায়ে শাসকবৰ্গ আৰু অন্যান্যসকলে মন্দিৰবোৰৰ পালন পোষণৰ বাবে ভূমি আৰু অন্যান্য সা-সম্পত্তি দান

কৰিছিল। ফলস্বৰূপে মন্দিৰবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ ধৰ্মীয়, সামাজিক, সাংস্কৃতিক আৰু অৰ্থনৈতিক কেন্দ্ৰৰূপে গঢ় লৈ উঠিছিল। শাসকসকলৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা মন্দিৰবোৰৰ নিৰ্মাণ, মেৰামতি আৰু সেইবোৰৰ তত্ত্বাৱধান কৰাটো তেওঁলোকৰ বাবে জন সমৰ্থন লাভ আৰু ক্ষমতা, সম্পদ আৰু সা-সম্পত্তিৰ স্বীকৃতি অৰ্জনৰ উপযোগী মাধ্যম আছিল।"

(i) পল্লৱ, চোল আদি ৰাজবংশ সমূহে কোন অঞ্চলত শাসন কৰিছিল ? 1

(ii) শাসকবৰ্গই কিয় মন্দিৰবোৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল ? 2

(iii) মন্দিৰবোৰৰ কেনেধৰণৰ গুৰুত্ব আছিল ? 3

5. Answer the following question. 6

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ লিখা।.

(a) Draw a map of India and identify the locations of the following ancient towns : Pataliputra, Kanauj, Mathura, Kaushambi, Ujjayini and Pragjyotishpura. 3+3=6

ভাৰতৰ এখন মানচিত্ৰ অংকন কৰি নিম্নলিখিত প্ৰাচীন নগৰসমূহৰ ভৌগোলিক অৱস্থান নিৰূপণ কৰা ঃ পাটলিপুত্ৰ, কনৌজ, মথুৰা, কৌশাম্বী, উজ্জয়িনী আৰু প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ।

Or / অথবা

(b) Name *three* places of Pakistan and Afghanistan where Major rock Edicts of Asoka are found. Name the states of India to which Girnar, Sopara and Jaugada belong where Major rock Edicts of Asoka are found. 3+3=6

অশোকৰ বৃহৎ শিলানুশাসন (মেজৰ ৰক এডিক্ট) উদ্ধাৰ হোৱা পাকিস্তান আৰু আফগানিস্তানৰ *তিনিখন* ঠাইৰ নাম লিখা। একেজন শাসকৰে এনে শিলানুশাসন উদ্ধাৰ হোৱা গিৰনাৰ, ছ'পাৰা আৰু জৌগদা ভাৰতৰ কোনকেইখন ৰাজ্যৰ অন্তৰ্গত লিখা।

———×———